

SCHETSEN IN VITRÉ.

DOOR K. SLUYTERMAN.

„Jolie ville, qui mêle à un rude passé féodal tant de gracieux souvenirs de la Renaissance.”

(Charles de Goffic).

WANNEER van oude steden in Frankrijk wordt gesproken, die haar historisch of middeleeuwsch uiterlijk — zij het ook niettegenstaande ingrijpende en belangrijke restauraties — tot in deze dagen hebben weten te behouden, dan wordt daarbij bijna altijd in de eerste plaats gedacht aan.... Carcassonne, Villeneuve-lès-Avignon of Aigues-I-Mortes.

Uit tal van afbeeldingen zijn deze schilderachtige vestingen bij velen bekend.

Maar weet men wel dat veel dichter bij, in het noordwesten, in Bretagne, plaatsen en kasteelen liggen die waardige tegenhangers zijn van die sterkten in het Zuiden.

Fougères; Vitré; Josselin; Combourg !

De twee laatste zijn geïsoleerd gelegen voorbeelden van goed geconserveerde féodale burchten; om het nu wel zeer vervallen kasteel van Fougères heeft zich een moderne, tamelijk groote fabrieksstad ontwikkeld.

Oude, historisch-belangrijke resten zijn er schaarsch.

Maar daarentegen is van dit viertal, zoowel uit geschiedkundig als bouwkundig oogpunt, de stad Vitré, met haar wallen, kasteel en oude binnenstad, nog zóó gaaf, zóó weinig noch door al te wetenschappelijke herstellingen, noch evenmin door moderne „verfraaiingen” bedorven, een bijna volmaakt geheel ! Het Carcassonne van het Noorden; maar zónder de restauraties van Viollet-le-Duc.

Vol belangrijke gevels en détails die voor ons in gedachten met volmaakte onpartijdigheid, maar evengroote harmonie, allerlei tijden, zoowel de 11de en de 16de als de zoo totaal andere opvatting der 18de eeuw doen herleven.

En te midden van die vele — en aan elkaar grenzende — overblijfselen uit vroeger tijden, gevoelt men hoe toch in elke periode, elk van die architectuuruitingen actueel moet zijn geweest.

Te zamen: zoowel middeleeuwsche- of renaissance-, kerkelijke of profaan-gebouwen, alle voor zich reële uitingen van hun tijd, geven zij ongevraagd een sprekend beeld van een doorgaande evolutie; maar ook van een prachtige continuïteit door verschillende opvolgende cultuurtijdperken heen. Trekken die dingen, nu in hun pittoresk verval, ons juist niet het meeste aan? Terwijl de herhaaldelijke veranderingen, verbouwingen, toe-